

Touwtje uit de brievenbus

Komende zondag is het Pinksteren. Het is het feest van communicatie: van God met ons en van ons met de medemens. Dat die communicatie nog niet zo soepeltjes verloopt is wel duidelijk als je kijkt naar wat er in de wereld gebeurt.

Het doet me denken aan de laatste reguliere uitzending van 'De Wereld Draait Door' van dit seizoen. Traditioneel is dat een thema-uitzending en dit jaar was het thema: 'Touwtje uit de brievenbus'. Dit natuurlijk naar aanleiding van de bijzondere speech van Jan Terlouw de afgelopen winter. In die speech zei hij terug te verlangen naar de tijd waarin er méér onderling vertrouwen was. Het beeld dat hij daarbij gebruikte, was het touwtje uit de brievenbus, wat vroeger een normaal verschijnsel was.

Ik vond het een bijzondere speech en weet nog hoe zijn verlangen mij raakte. Het kwam recht uit zijn hart! En dat niet alleen. Hij bracht ook mijn verlangen onder woorden. Want laat ik eerlijk zijn: Als gelovig mens, baart het me soms best zorgen als ik zie in wat voor wereld we leven. Een wereld waarin mensen als Trump, Poetin, Asad en Kim Jong-Un aan de knoppen zitten en waarin IS dood en verderf zaait, ook in West-Europa. De recente barbaarse aanslag in Manchester is eveneens door hen opgeëist. Een wereld waarin meer dan 65 miljoen mensen gedwongen op de vlucht zijn. Een wereld waarin veel boosheid is, waardoor nationalisme en vreemdelingenhaat hoogtij vieren. Een wereld waarin geld vaak belangrijker lijkt dan de waardigheid en het leven van mensen. Een wereld vol alternatieve feiten, waardoor je soms niet meer weet wie en waarop je nog kunt vertrouwen.

Soms, als ik denk aan mijn kleinkinderen, speels en nog zo heerlijk onbevangen. Dan benauwt het me wel eens. Want wat zullen zij nog moeten meemaken in hun leven?

Toen al mijn associaties bij de speech van Jan Terlouw in mijn hoofd zo nog eens de revue passeerden, hoorde ik Matthijs van Nieuwkerk aan zijn gasten de vraag stellen: "Wie of wat heeft jou vertrouwen gegeven het afgelopen seizoen?"

Ik had mijn antwoord onmiddellijk paraat: Mohamed El Bachiri. Mohamed El Bachiri is een Marokkaanse Belg, moslim en Molenbekenaar. Hij is ook de man van Loubna Lafquiri, zijn grote liefde en moeder van hun 3 kinderen van 10, 8 en 3 jaar, die op 22 maart 2016 bij de aanslagen in Brussel om het leven is gekomen. Eind vorig jaar wist hij miljoenen mensen te ontroeren toen hij in een jaaroverzicht op tv terugblikte op wat hem is overkomen en opriep tot een 'jihad van liefde'.

Voor El Bachiri waren de reacties hartverwarmend. Het gaf hem echt het gevoel dat hij kon verbinden en kon deelnemen aan de kerst van miljoenen mensen. Hij heeft dat ervaren als iets moois en sterks, dat hem heeft gesteund.

Samen met David van Reybrouck heeft hij vervolgens een boekje geschreven, getiteld: 'Een jihad van liefde'. Hierin vertelt hij over zijn jeugd in Molenbeek, de liefde voor zijn vrouw en zijn leven na de aanslagen. Als eerbetoon aan zijn vrouw buigt hij het leed dat hem is aangedaan op indrukwekkende wijze om in een boodschap van liefde en medemenselijkheid. Daarbij roept hij westerse moslims op tot een meer humanistische benadering van de islam. Om een indruk te geven waarom deze man mij vertrouwen heeft gegeven, een paar citaten uit het boekje:

*Ik heb de kinderen gezegd dat mama in de hemel was,
dat slechte mensen een bom in de metro hadden gelegd,
dat God haar wilde beschermen en haar daarom had meegenomen naar de hemel.*

Ze vinden het leven maar niks.

*Een mama die dag zegt, een kus geeft en naar haar werk gaat
en dan ineens: geen mama meer.*

Ze snappen er helemaal niks van.

Ze hebben mama in de krant zien staan.

*We zijn allemaal broeders, zeg ik.
Is iemand die zoiets doet ook een broeder?
Ja, dat is ook een broeder, maar een broeder die een verkeerd pad heeft gekozen.
Als mens blijft hij je broeder, ook al heeft hij het allerergste gedaan.*

*Ze zijn kwaad, ze willen wraak.
Ik zeg: Als je iemand doodt of met geweld reageert, dan maak je dezelfde fout als hij.
Dan verlaag je je tot zijn niveau.
Jullie zijn beter dan dat.*

Over 'Erbij horen':
*In deze tijd van globalisering is het belangrijk om je eigen cultuur en geschiedenis te kennen,
maar ook die van anderen.
Achter alles wat ons verdeelt en scheidt,
zijn alle bewoners van deze aarde met elkaar verbonden,
zwarten, blanken, joden, boeddhisten, moslims en atheïsten.
De geschiedenis laat zien dat samenleven mogelijk is.
Vlak na de dood van de Profeet hadden de moslims in Damascus nog geen plaats van gebed,
maar ze konden bidden in de kerk van de christenen.
Tijdens de reformatie beschouwden de wederdopers, die door de kerk als ketters werden
gezien, de Turken als hun broeders.
In het Vaticaan schilderde Rafaël een fresco van de grote Averroës,
een moslim, in het hart van het christendom.*

En over 'Liefde' tenslotte:
*Liefde, dat wat me drijft, me laat leven en overleven.
Liefde, de basis, de sokkel waarop ieder geloof moet rusten.
Liefde, de bron waar ieder mens uit moet kunnen putten.
Liefde, het begin van elke bloei.
Liefde, het schuiloord voor wie in zijn tranen verstikt.
Liefde, de omhelzing voor een onbekende ziel.*

*Liefde kan niet leiden tot haat, want vreugde leidt nooit tot pijn.
Liefde kent alleen genade en vergeving.
Liefde oordeelt niet, liefde is onschuldig.
Liefde kun je uitdrukken en voelen.
Liefde is niets dan delen en aanvaarden.
Liefde kan intiem zijn en toch overal.
Als jij Liefde bent, heb ik dezelfde godsdienst.*

Waarom deze mens mij vertrouwen geeft is, omdat hij mijns inziens de vrucht laat zien van de *agape*, de belangeloze, onvoorwaardelijke liefde, die God heeft voor mensen. De liefde die niet op zichzelf, maar op de A/ander is gericht. Dát is de liefde die Jezus ons heeft voorgeleefd en waartoe Hij ons oproept.

Herkent u het kenmerk van Pinksteren: het feest van herkenning als je merkt dat anderen door dezelfde boodschap zijn geïnspireerd, met alle verschillen misschien van opvatting en beleving?

Mensen als El Bachiri brengen mijn verlangen naar de wereld van de touwtjes uit de brievenbus, de wereld zoals God die heeft bedoeld een beetje dichterbij.

Vandaar mijn hartekreet: Laat je leiden door Liefde!

ds. Anke Oosting.